

Hyvinvointikertomus 2021

VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILANNE V. 2021

Hyvinvoinnin tilan muutoksia vuosina 2020-2021:

Räikkylän kunnan hyvinvointisuunnitelma on laadittu valtuustokaudelle 2017-2020 ja suunnitelma on hyväksytty valtuustossa 11.12.2017. Uusi hyvinvointisuunnitelma vuosiksi 2022-2025 on hyväksytty joulukuussa 2021, joten käsittelemme vielä hyvinvointikertomuksessa hyvinvointisuunnitelman 2017-2020 toteutumista.

Hyvinvointisuunnitelman painopisteiksi on valittu seuraavat painopisteet:

- Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi
- Työikäisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Ikääntyvien toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistäminen
- Kunnan strateginen terveydenedistämisen aktiivisuus ja kuntalaisten osallisuuden edistäminen

Väestön vuosittaista hyvinvoinnin tilaa arvioidaan asetettujen painopisteiden ja HYTE-kannustimien (prosessi- ja tulosindikaattorit) kautta.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi

Vuoden 2021 kouluterveyskyselyn mukaan korkeintaan tunnin viikossa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajallaan harrasti 25,8 % 8. ja 9. luokan oppilaista, mikä oli 21,1 %-yksikköä vähemmän kuin edellisessä mittauksessa v. 2019.

Vuonna 2021 peruskoulun puolella toteutettiin aktiivista koulupäivää (Liikkuva koulu -toimenpiteet) ja tuettiin terveellisiä elintapoja kouluruokailun kautta sekä järjestettiin monialaisia terveystietouden tapahtumia. Kouluajan ulkopuolista vapaa-ajantoimintaa ja siitä tiedottamista on myös kehitetty.

8. ja 9. luokkalaisista päivittäin jotain tupakkatuotteita tai sähkösavukkeita käytti 15,6 % (2019). Vuoden 2021 kouluterveyskyselyn mukaan 37,5 % samanikäisistä koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Tämä tulos oli selkeästi huonompi kuin vuonna 2019. Nuorista 15,6 % koki itsensä yksinäiseksi (kouluterveyskysely 2021).

Lapsiperheiden varhainen tuki on jatkunut mm. neuvolatoiminnassa. Perhetyöntekijä on jatkanut ennaltaehkäisevää perhetyötä. Perhetyöntekijä käy terveydenhoitajan kanssa kotikäynneillä perheissä, kun lapsi on täyttänyt 2,5 vuotta. Vuonna 2021 lastensuojeluilmoituksia tullut 1 kpl, lastensuojelun avohuollon asiakkuudessa on 3 lasta, sijoitettuna on tällä hetkellä (ja vuonna 2021) 3 lasta. Lisäksi lastensuojelun jälkihuollossa on 7 lasta.

Perhekeskustoiminta aloitti 2018. LaPe johtoryhmä on jatkanut toimintansa Keski-Karjalan yhteisenä toimijana. Perheille järjestettiin harrastustoimintaa, mm. pomppu- ja mopokerho.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi on tehty etsivää nuorisotyötä ja nuorten työpajatoimintaa kunnan omana toimintana. Kunta on mukana myös maakunnallisessa Ohjaamo-toiminnassa.

Vuonna 2021 nuoria (18-24-v.) työttömiä oli 5 henkilöä.

Työikäisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Työllisyyden ja työkyvyn kehittämistoimet ovat keskeisintä kunnan elinvoimatoimintaa. Työkyvyttämyyseläkettä saavia 25-64-vuotiaita oli vuoden 2020 lopussa 13,6 %. Luku on edellisinä vuosina hieman laskenut. Elintapaneuvontaa työikäisille antaa Keski-Karjalan kuntien yhteinen Tykes-hanke.

Työikäisen väestön terveyseroja ennaltaehkäistään eri toimin mm. kuntosali- ja liikuntatoiminnan avulla sekä elintapaneuvonnalla esim. tyypin 2-diabeteksen riskihenkilöille käypähoitosuosituksen mukaisesti sekä työttömien terveystarkastusten kautta. Vuoden 2021 lopussa kuntosalin ovikortin (voi käydä salilla milloin vain) haltijoita oli 195.

Kunnan asukasmäärä vuoden 2021 lopussa oli 2031. Työvoiman määrä oli vuoden 2021 lopussa 758 henkilöä. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuun 2021 lopussa 128, joka on 16,9 % työvoimasta. Pitkäaikaistyöttömiä oli 46 ja nuoria työttömiä 6. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta vuoden 2021 lopussa oli 16,9 %. Avoimia työpaikkoja oli 5 kpl vuoden 2021 lopussa. Kunnan työllistämistoimia, kuntouttavaa työtoimintaa, terapeuttista työtoimintaa sekä nuorten työpajaa tuottaa kunta ja kunnan työpaja.

Ikääntyvien toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistäminen

Rääkkylän väestö ikääntyy, joten toimintakyvyn säilyttäminen on yksi keskeisistä hyvinvoinnin kehittämistoimista. Rääkkylän kunta tukee 65+ vapaa-ajan harrastamista mm. kuntosali- ja kylien liikuntaryhmä -toiminnoilla. Lisäksi 75+ väestön osalta kehitetään kotikuntoutusta Terveystalon/Siun soten yhteistyönä. Ikääntymiseen ja toimintakyvyn heikkenemiseen liittyy kaatumis- ja tapaturmariski. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65-vuotta täyttäneillä on laskenut v. 2019 56:sta tapauksesta vuoden 2020 37:än tapaukseen. Vuoden 2021 tietoa ei ole vielä saatavilla. Vuonna 2021 Pihlajakodin seniorikuntosalilla oli käyntikertoja 550.

TEA-viisari

Sitä miten aktiivisesti kunta on kehittänyt kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintaa, voidaan arvioida THL:n keräämien TEA-viisarin tulosten avulla.

TEA-tiedonkeruun toimiala	Rääkkylä	Koko maa
Kaikki sektorit	59	68
Kuntajohto	58	78
Perusopetus	83	66
Liikunta	70	72

Taulukossa on kerrottu vuoden 2021 osalta TEA-viisaritulokset niiltä toimialoilta, joilla on merkitystä HYTE kertoimen muodostumiseen. Perusopetuksen ja liikunnan tulokset ovat parantuneet edellisestä kyselystä.